



KETAMIINI

Mitä se on:

Ketamiini on alunperin nukutusaine, jota käytetään sekä ihmisten että eläinten anestesiassa. Nykyään sitä käytetään myös kivun lievittämiseen ja vaikean masennuksen hoitoon pienillä annoksilla lääkärin valvonnassa.

Päihdekäytössä ketamiini on dissosiativinen aine, joka voi aiheuttaa hallusinaatioita, kehosta irtautumisen tunnetta ja ajan tai tilan hahmottamisen vääristymiä.

Aine esiintyy yleensä nesteinä, valkoisena jauheena ja joskus kiteinä. Käyttötapoja ovat nuuskaaminen, nieleminen, polttaminen tai pistokset.

Suuret annokset ketamiinia lamaavat keskushermostoa, pienemmät annokset toimivat stimuloivasti. Yleisesti ottaen päihdekäytössä käytetyt annokset ovat pienempiä kuin lääkkeellisessä käytössä.

Miten se vaikuttaa

Ketamiini vaikuttaa NMDA-reseptoreihin aivoissa, mikä häiritsee normaalia hermovälitystä ja voi aiheuttaa dissosiaation ja tajunnantilan muutoksia:

- Irtaantumisen tunne kehosta ("K-hole")
- Ajan ja tilan vääristymät
- Hallusinaatiot ja muuntunut aistimaailma
- Kivun tunteen heikkeneminen
- Rauhoittuminen tai lamaantuminen (riippuen annoksesta)

Vaikutukset alkavat usein 5–15 minuutissa ja kestävät noin 45–90 minuuttia, joskus pidempään henkisen jälkivaikutuksen osalta.

Miksi se on huolestuttavaa:

Ketamiini voi olla erityisen arvaamaton päihteenä – pienikin annosmuutos voi johtaa syvään dissosiaatioon.

- Yliannostusriski: hengityslama, tajuttomuus, sydämen toiminnan häiriö
 - Muistikatkokset ja harhautunut todellisuudentaju
 - Virtsarakon, virtsateiden ja munuaisten mahdollisesti pysyvät vauriot pitkäaikaisessa käytössä ("K-bladder")
 - Psykkiset haitat: ahdistus, itsestä vieraantumisen tunne (depersonalisaatio), flashbackit
-



Ketamiinin mahdolliset haittavaikutukset/yliannostusoireet:

- Sekavuus, huimaus, koordinaatiohäiriöt
- Paniikkikohtaukset, harhaluulot
- Pahoinvointi, oksentelu
- Sydämen sykkeen nousu tai epäsäännöllisyys
- Verenpaineen nousu
- Puuroutunut puhe, hidastuneet refleksit
- Voimakkaat kuolemanpelon tuntemukset
- Tajunnan häiriöt, jopa koomaan vaipuminen suurilla annoksilla
- Pitkittyneessä käytössä: kognitiiviset ongelmat, riippuvuus

Ohjeita ammattilaisille:

Keskustele käytöstä rehellisesti ja ilman tuomitsemista.

- **Kerro annostelusta ja tavoista.** Nenänä kautta käyttäminen = nopea vaikutus, mutta myös suuremmat riskit.
- **Muistuta nesteen ja suolan saannista.** Vaikka ketamiini ei ole stimulantti, se voi silti kuivattaa.
- Jos käyttäjä menee tiedottomaksi tai hengitys hidastuu, **soita 112 heti.**
 - Kerro, että kyseessä voi olla ketamiini – se vaikuttaa hoitolinjauksiin.
 - Älä jätä kaveria yksin.

Ohjeita käyttäjille:

- **Vältä käyttöä yksin.** Dissosiativinen tila voi estää avun hakemisen
- **Tarkkaile virtsaamista.** Kipu tai veri virtsassa voi olla merkki vakavasta vauriosta.
- Jos kaverisi menee tiedottomaksi tai hengitys hidastuu, **soita 112 heti.**
 - Kerro, että kyseessä voi olla ketamiini – se vaikuttaa hoitolinjauksiin.
 - Älä jätä kaveria yksin.

